

โครงการบ้านเป็ดรักษ์สิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙
เทศบาลเมืองบ้านเป็ด อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ชื่อโครงการโครงการบ้านเป็ดรักษ์สิ่งแวดล้อม.....

ปรากฏตามยุทธศาสตร์ ๒.การพัฒนาด้านการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ แผนงาน สาธารณสุข.....

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม..... หน่วยงานสนับสนุน

สถานภาพโครงการ โครงการเดิม โครงการใหม่ โครงการต่อเนื่อง

มีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐ เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม การสร้างการเติบโตคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๑. หลักการและเหตุผล

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) ในฐานะองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนงานด้านสิ่งแวดล้อม ได้ถอดบทเรียนสรุปสถานการณ์เด่นสิ่งแวดล้อมไทยและสิ่งแวดล้อมโลก ซึ่งพบว่าปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ๒ อันดับแรก คือ ปัญหามลพิษทางอากาศฝุ่น PM ๒.๕ ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการเผาไหม้ทางการเกษตรและการเผาของประเทศเพื่อนบ้านที่ทำให้เกิดหมอกควันข้ามพรมแดน ขณะที่พื้นที่ภาคกลางเกิดปัญหาการเผาในที่โล่ง มลพิษจากโรงงาน รวมถึงปัญหาการจราจรที่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ และปัญหามลพิษจากขยะชุมชน ในปี ๒๕๖๗ พบมีปัญหาขยะเพิ่มขึ้นถึง ๒๘ - ๒๙ ล้านตันต่อปี (ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

ขยะมูลฝอยชุมชนในปี ๒๕๖๗ มีขยะมูลฝอยชุมชนเกิดขึ้น ประมาณ ๒๗.๒๐ ล้านตัน หรือประมาณ ๗๔,๕๒๙ ตัน/วัน (เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ ประมาณร้อยละ ๐.๙ โดยปี ๒๕๖๖ มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้น ๒๖.๙๕ ล้านตัน) โดยขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจะถูกจัดการขั้นต้นในครัวเรือน (Managed at source) ประมาณ ๑.๕๔ ล้านตัน (ร้อยละ ๖) และถูกคัดแยกแยกเพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์จากบ้านเรือนและแหล่งกำเนิดต่างๆ (Utilized before collected) ๖.๐๒ ล้านตัน (ร้อยละ ๒๒) ส่วนที่เหลือถูกเก็บรวบรวมโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Waste collected) ประมาณ ๑๙.๖๔ ล้านตัน (ร้อยละ ๗๒) เพื่อนำไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเมื่อพิจารณาภาพรวมของการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศในปี ๒๕๖๗ พบว่าขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้น ๒๗.๒๐ ล้านตัน มีการคัดแยกและนำกลับมาใช้ประโยชน์ทั้งจากแหล่งกำเนิดและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยรวม ๑๐.๕๖ ล้านตัน (ร้อยละ ๓๙) กำจัดถูกต้อง รวม ๑๐.๔๒ ล้านตัน (ร้อยละ ๓๘) และกำจัดไม่ถูกต้องรวม ๖.๒๗ ล้านตัน (ร้อยละ ๒๓) และขยะอาหารปี ๒๕๖๗ มีปริมาณขยะอาหาร จำนวน ๑๐.๐๑ ล้านตัน (ร้อยละ ๓๖.๗๙) ขยะอาหารในครัวเรือนที่พบมากที่สุด คือ ส่วนที่รับประทานไม่ได้และเปลือกผลไม้ สำหรับขยะอาหารที่เกิดจากผู้ประกอบการและผู้จำหน่ายอาหารเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอนการรับวัตถุดิบ การตัดแต่ง การปรุงอาหารและการจัดการ เช่น ขยะจากการตัดแต่ง ขยะจากการเก็บวัตถุดิบไว้นาน แต่ไม่นำมาใช้จนเน่าเสีย อาหารที่ต้องทิ้งเพราะขายไม่หมด และอาหารเหลือทิ้งจากผู้บริโภค เป็นต้น (รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๖๗ กรมควบคุมมลพิษ)

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) กำหนดกรอบและทิศทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน และกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการนำมาตรการและการปฏิบัติในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชน การขนส่งไปจนถึงการกำจัดขยะ รวมถึงการนำขยะมูลฝอยตกค้างไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ อีกทั้ง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกให้กับประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณและ

คัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดแนวทางการรวมกลุ่มของประชาชนในท้องถิ่นที่มีจิตอาสาในการช่วยเหลืองานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เทศบาลเมืองบ้านเป็ด มีประชากรในพื้นที่ทั้งสิ้น ๔๘,๖๗๑ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๓๐,๗๑๑ ครัวเรือน (ข้อมูลงานทะเบียนฯ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘) มีปริมาณมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ ๕๐-๖๐ ตันต่อวัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นขยะเปียก และขยะที่เก็บขนในแต่ละวันนั้นสามารถนำไปกำจัดได้อย่างถูกหลักสุขาภิบาลที่โรงไฟฟ้าในปริมาณเดือนละ ๑,๒๐๐ ตัน ซึ่งจะมีขยะตกค้างที่ไม่สามารถนำไปกำจัดได้ทันที เทศบาลเมืองบ้านเป็ดจึงจำเป็นต้องพักขยะไว้ชั่วคราวเพื่อรอการจัดอย่างถูกหลักวิชาการ ซึ่งขยะที่พักไว้ ทำให้เกิดกลิ่นรบกวนต่อผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่อยู่ใกล้เคียง เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสภาเทศบาลเมืองบ้านเป็ด ศาสตราจารย์อิทธิสารัตน์ บุญมาศ รองอธิการบดีฝ่ายวิสาหกิจและสังคมยั่งยืน พร้อมคณะได้นำเสนอข้อมูลและประโยชน์ของแมลงโปรตีน BSF ต่อคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขฯ เมื่อเสร็จสิ้นการประชุม คณะผู้บริหารมีความสนใจในเรื่องที่การจัดการขยะเปียกโดยใช้แมลง BSF จึงได้มอบหมายให้กองสาธารณสุขฯ เข้าศึกษาเรียนรู้ ณ หมวดแมลงอุตสาหกรรม คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วยผู้นำชุมชนบ้านเป็ด ทั้ง ๔ หมู่บ้าน ได้เข้าเรียนรู้การใช้แมลง BSF กำจัดขยะเปียก และมีความสนใจในการนำแมลง BSF มาใช้จัดการขยะเปียกในพื้นที่ตำบลบ้านเป็ด โดยอาศัยความร่วมมือในการดำเนินการจากภาคประชาชน เครือข่าย ออกล. และภาคเอกชน ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะเปียก ออกจากขยะอื่นๆ เพื่อลดปริมาณขยะที่จะต้องนำไปกำจัด ฉะนั้น เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ และปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่แห่ง

- พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗
- พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พ.ร.บ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองพ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก พ.ศ. ๒๕๖๑
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัดกิจกรรมสาธารณะ การส่งเสริมกีฬาและการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๔ และหนังสือสั่งการต่างๆที่เกี่ยวข้อง
- แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) แก้ไขครั้งที่ ๔/๒๕๖๖ หน้า ๑๓๓ ลำดับที่ ๓
- หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๙ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการจัดหาพัสดุที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมของหน่วยงานของรัฐ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้เล็งเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ พร้อมกับการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ที่ได้กำหนดกรอบและทิศทางทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายของประเทศ รวมถึงการควบคุมและเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น น้ำเน่าเสีย ภาวะโลกร้อน ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน การเผาในที่โล่ง เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการเฝ้าระวังแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่แบบมีเครือข่าย ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ให้คงความสมดุล เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน อย่างยั่งยืน จึงได้จัดทำโครงการบ้านเป็ดรักษ์สิ่งแวดล้อม ประจำปี ๒๕๖๙ ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันฝุ่นละออง และฝุ่น PM ๒.๕
๒. ตรวจสอบคุณภาพน้ำเบื้องต้นในบึงกี้และบึงหนองโคตร เพื่อเฝ้าระวังปัญหาคุณภาพ และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่
๓. เพื่อจัดอบรมให้ความรู้กับเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลกตำบลบ้านเป็ด (อถล.) ในการจัดการขยะเปียก โดยการใช้แมลง BSF และขับเคลื่อนกิจกรรมของเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลกตำบลบ้านเป็ด (อถล.) และคัดเลือกอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก ต้นแบบด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยและการปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. เพื่อจัดอบรมให้ความรู้กับผู้ประกอบการร้านอาหารและผู้นำชุมชน ในการคัดแยกขยะเปียก และการจัดการน้ำเสียที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการและครัวเรือน

๓. เป้าหมาย

- ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒๓ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑ คน รวมเป็น ๒๓ คน
- นักเรียนอถล. และคุณครูโรงเรียนทั้ง ๘ แห่งในพื้นที่ โรงเรียนละ ๒๕ คน รวมเป็น ๒๐๐ คน
- ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ จำนวน ๕๐ คน
- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน ๑๐ คน
- ประชาชนตำบลบ้านเป็ด

๔. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ธันวาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙

๕. สถานที่ดำเนินงาน

๑. โรงเรียนในพื้นที่ตำบลบ้านเป็ด
๒. หอประชุม/ห้องประชุมหนองโคตร ชั้น ๔ เทศบาลเมืองบ้านเป็ด

๖. วิธีการดำเนินงาน

๑. เสนอโครงการต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณาอนุมัติดำเนินการ
๒. ประชุมคณะทำงานฯ เพื่อดำเนินงานโครงการ
๓. แจกหนังสือเชิญวิทยากรและจัดเตรียมวัสดุโครงการ
๔. จัดกิจกรรมโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ (รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย ๑)
๕. ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานโครงการ

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

ฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลเมืองบ้านเป็ด

๘. งบประมาณ

งบประมาณตามเทศบัญญัติเทศบาลเมืองบ้านเป็ด เรื่อง งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ด้านบริการชุมชนและสังคม แผนงานเคหะและชุมชน งานกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล งบดำเนินการ ค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการบ้านเป็ดรักษ์สิ่งแวดล้อม ตั้งไว้ ๕๐,๐๐๐บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) (หน้า ๓๐๔) (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย ๒)

๙. การประเมินผลโครงการ

๑. ผลการตรวจคุณภาพน้ำบึงหนองโคตรและบึงกี
๒. ประเมินผลความพึงพอใจผู้เข้าร่วมโครงการ
๓. มีเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกจากภาคประชาชนเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๑๐๐ คน
๔. รายงานผลการจัดการขยะเปียกจากเครือข่ายทุกเดือน
๕. สามารถลดปริมาณขยะเปียกได้เดือนละไม่น้อยกว่า ๑๐๐๐ กิโลกรัม

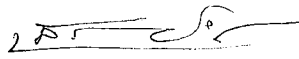
๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกิดความร่วมมือจากเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน
๒. มีการตรวจและเฝ้าระวังปัญหาคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภคอย่างน้อยไตรมาสละ ๑ ครั้ง
๓. สิ่งแวดล้อมชุมชน ได้รับการปรับปรุง พื้นฟูและพัฒนาให้ดีขึ้น รวมถึงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว
๔. มีกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจก (Low Emission Support Scheme) ในพื้นที่
๕. สามารถนำขยะเปียกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และสร้างมูลค่าสร้างอาชีพ ลดค่าใช้จ่ายให้กับประชาชน

๑๑. ผู้เขียน/ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นางสาวธนาภรณ์ แสนทิพย์)
นักวิชาการสุขาภิบาลปฏิบัติการ

(นายศรายุทธ ศรีจันทร์บุญ)
นักวิชาการสุขาภิบาลปฏิบัติการ

(นายธวัฒน์ บุญศิริชนไชยกุล)
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

(ลงชื่อ)

ผู้เสนอโครงการ

(นายมนตรี สุพรหมอินทร์)

ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

(ลงชื่อ)

ผู้ตรวจสอบโครงการ

(นายปรีดา นิลสาकु)

ปลัดเทศบาลเมืองบ้านเป็ด

(ลงชื่อ)

ผู้เห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ)

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสรวรร ด่านเสริมสุข)

รองนายกเทศมนตรีเมืองบ้านเป็ด

(นางสาวปิยารณ จิตตะมัย)

นายกเทศมนตรีเมืองบ้านเป็ด